

היום נלמד בעזרת ה':

ברכות דף י

הגמרא מביאה מעשה בבירונים שהיו גרים בשכנות לרבי מאיר והיו מצערים אותו הרבה, והתפלל רבי מאיר שימותו. אמרה לו ברוריא אשתו שעדיף שיתפלל עליהם שיחזרו בתשובה שהרי כתוב בתהילים "יתמו הַטָּאִים מן הארץ" ולא כתוב 'חוטאים'. ואכן התפלל עליהם וחזרו בתשובה. הגמרא מביא עוד מחכמתה של ברוריא.

רבי יוחנן מביא בשם רשב"י 5 זמנים שאמר עליהם דוד שירה: (1) על הזמן שהיה ברחם אמו. (2) כשיצא לאויר העולם והסתכל בכוכבים ומזלות. (3) כשינק משדי אמו. (4) כשראה במפלת הרשעים. (5) כשהסתכל ביום המיתה. הגמרא מבארת מדוע הוא ראה לומר שירה בכל אחד מהזמנים הללו.

רבי שמעון בן פזי מבאר את הפסוק בתהילים "ברכי נפשי את ה' וכל קרבי את שם קדשו": אדם יכול לצייר תמונה אבל לא יכול להכניס בה רוח ונשמה, ואילו הקב"ה "צר צורה בתוך צורה" - יוצר את האדם ברחם אמו, וגם מכניס בו רוח ונשמה. וכעין זה אמרה חנה: "אין צור כאלוקינו" שמשמעותו אין צייר כאלוקינו.

אמר רבי יהודה בר מנסיא: בשר ודם מעשה ידיו 'מבלים' אותו - נשאים קיימים גם לאחר שמת, ואילו הקב"ה 'מבלה' את מעשה ידיו - שמעשה ידיו בלים ונרקבים והוא קיים לעולם.

הגמרא מביאה 5 דברים בהם דומה הנשמה לקב"ה.

הגמרא מביאה אגדתא על חזקיהו המלך שהיה חולה, ובא ישעיהו הנביא לבקרו. ואמר לו בנבואה שנגזר עליו למות ושלא יזכה לחיי העולם הבא, בגלל שלא נשא אשה. אמר לו חזקיהו שלא רצה להתחתן, כי ראה ברוח הקודש שיוולדו לו בנים רשעים. אמרו לו ישעיהו "בהדי דכבשיה רחמנא למה לך" = אין לך לעסוק בחשבונות שמים אלא תעשה את המוטל עליך. חזקיהו ביקש מישעיהו שיתן לו את ביתו, אולי בזכות שניהם יוולדו לו בנים צדיקים. אולם ישעיהו הודיע לו שכבר נגזר עליו שימות. אמר לו חזקיהו

(המשך בדף הבא ↓)

(המשך מדף קודם ↑)

ש"אפילו חרב חדה מונחת על צוארו של אדם אל ימנע עצמו מן הרחמים", והתפילה יכולה לשנות את הגזירה. (ע"פ גירסת הב"ח נוסף כאן המשך המעשה שאכן נולדו לו 2 בנים רשעים, ואחד מהם היה מנשה - ממלכי ישראל הרשעים). הגמרא מביאה עוד מתפילותיו של חזקיהו המלך לבטל את הגזירה, ואחת מהם שביקש רחמים בזכות שסמך גאולה לתפילה.

הגמרא מביאה אגדות נוספות בעניין 6 דברים שעשה חזקיהו המלך, על 3 הסכימו איתו חכמים ועל 3 לא.

על האשה השונמית ובעלה שארחו את אלישע הנביא, ועל קדושתו של אלישע מול חוסר קדושתו של גיחזי משרתו. ומביאה את מימרתו של רבי יוסי בר' חנינא שכל המארח תלמיד חכם בביתו ומהנה אותו מנכסיו - כאילו מקריב תמידים.

ענייני תפילה:

צריך להתפלל במקום נמוך, שנאמר בתהילים "ממעמקים קראתיך ה'".

כשמתפלל 'שמונה עשרה' צריך להצמיד את רגליו, כדי להידמות למלאכים שרגליהם נראות כרגל אחת.

אסור לאכול לפני התפילה.

הגמרא דנה בדברי המשנה שאמרה שמי שקרא קריאת שמע לאחר שעבר הזמן מקבל שכר כקורא בתורה, אבל הפסיד את שכר מצוות קריאת שמע בזמנה.

משנה:

לדעת בית שמאי קריאת שמע של ערבית נאמרת בשכיבה, ושל שחרית בעמידה שנאמר "ובשכבך ובקומך". בית הלל סוברים שקורא איך שירצה וכוונת הפסוק הוא על זמן הקריאה ולא על צורת הקריאה. רבי טרפון היה בדרך וקרא בשכיבה כדעת בית שמאי, ועקב כך הסתכן משוודי הדרכים. אמרו לו חכמים שראוי היה להיהרג על שלא נהג כבית הלל.

